

קירן-הילה

מאת אורי אבנרי

המנועים מתחילים לטרטר. החגורה מהודקת על הבטן. מאחורינו הלכטים האחרונים של אדם היוצא את ארצו. נגמרו הלכטים של האיש הקטן, בעל מעיל העור וכובעיה מצחיה שנדרש להחליט אם לשלם ארבע לירות חמורת עודף-המשקל של מוזותו, או לחתור על ה"פורמאנצן". האיש נאבק עם עצמו. מן הסתם נועדו התפווים להסב שמחה קטנה למישהו באירופה אולם כסף הוא כסף. האיש מוותר על התפווים. וגם האשה בעלת העיניים המבוהלות נרגעת מעט.

צפור הפלדה עפה. מתחתנו שטוחה הארץ. היא נראית כמו מודל קטן במשרדו של אדריכל — בנה אני יושב במטוס שינחת בעוד שעות מעטות ביבשת אחרת. מטוס המסמל את מציאותו של כדור-הארץ שהפך לכוכב קטן, בו מנסות מדינות גדולות, באופן קדחתני, להשתלב עם חברותיהן למדינות גדולות עוד יותר, כדי להחזיק מעמד בתקופה של פצצות-מימן, של ייצור המוני ושל סרטים פורצי-גבולות. ומתחת הארץ הקטנטונה, המבודדת והמנותקת, בה מנסה עם קטן לקיים מדינה קטנה, מדינה שאפשר להקיף את כל רוחבה במבט חסוף אחד מגובה של 6000 רגל.

סתירה? אולי לא. העין, השולחת מבט אחרון לעבר ההרים, עת חוצה המטוס את קו החוף הלבן הרק של יפו, מחפשת לשוא סימן של גבול. הטבע לא הציב גבול כזה.

בין ים וחר

צריכים להשקיף על הארץ הזאת מלמעלה, מבעד לאשנב של מטוס, כדי להבין את כל הפלא הטמון בקיומה של מדינה זו — הפלא והבעיה.

הנה אני יושב במטוס שינחת בעוד שעות מעטות ביבשת אחרת, מטוס המסמל את מציאותו של כדור-הארץ שהפך לכוכב קטן, בו מנסות מדינות גדולות, באופן קדחתני, להשתלב עם חברותיהן למדינות גדולות עוד יותר, כדי להחזיק מעמד בתקופה של פצצות-מימן, של ייצור המוני ושל סרטים פורצי-גבולות. ומתחת הארץ הקטנטונה, המבודדת והמנותקת, בה מנסה עם קטן לקיים מדינה קטנה, מדינה שאפשר להקיף את כל רוחבה במבט חסוף אחד מגובה של 6000 רגל.

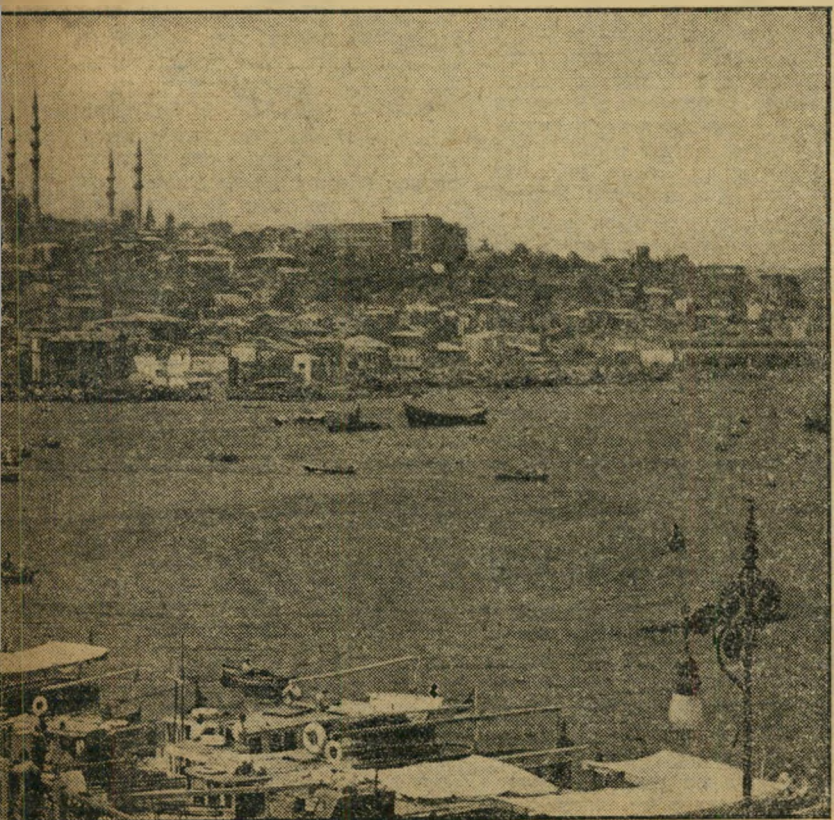
סתירה? אולי לא. העין, השולחת מבט אחרון לעבר ההרים, עת חוצה המטוס את קו החוף הלבן הרק של יפו, מחפשת לשוא סימן של גבול. הטבע לא הציב גבול כזה.

קרן הזהב

מאז כתבתי את השורות האחרונות, עברה שעה בשעה זו הגעתי באמת לחוף-לארץ. יישובנו באולם-ההמתנה של שדה-התעופה של איסטנבול. היינו עדיין בבית. הקהל היה כולו ישראלי. עד שרא המטוס הבא — סיגאר-כסף גדול שנשא את שם קרית-התעופה האוסטרלי. הוא בא מקאהיר.

חן דקות מעטות הוצף האולם בבעלי עיני-תכלת, קבוצות של אנשים שקטים ומנומסים ששוחחו בקול נמוך. לפתע הרגשנו שזהו: הפכנו מעוט. דובי גולדשמידט בן ה-5, מרחוב ריינס בתל-אביב, הסס עם אמו לאביו הנמצא באמריקה, היה עד לפני רגע טבעי לגמרי. הוא עומד ליד החלון, מתבונן במטוסים התורכיים הנוחתים כל כמה דקות. ושואל בקול רם: "אמא? מאיפה המטוס הזה?" לפתע הוא מצלצל יוצא דופן, קולו מהדהד באולם. קולה של ישראל. מי יכול לראות את איסטנבול מבלי להתרגש? מלמעלה היא נראית כעיר-ענק מודרנית, המשתרעת לאורך המיצרים ההיסטוריים. קל להבחין בקרן-הזהב, רצועת מים ארוכה המחלקת את העיר לשתיים. פה ושם מזדקרים מסגרים ובנינים מורחיים גדולים, בצורת מרובע ומקוץ חצר גדולה.

אך שדה-התעופה אינו תורכיה. כמו כל שדה-תעופה, הוא חלק ממלכת-האחיר העולמית. מלכת-

קרן הזהב: הגשר בלב איסטנבול המקשר בין אסיה וז

נעימה זו: להתגייס למשטרה. העולה החדש נידרמן התגייס למשטרה, כשוטר פשוט. **עיניו של המפקד**, כמעט ברגע הראי שון משך העולה הצעיר מצ'וסלובקיה את עיניו של יואב פלג, מפקד מחוז תל-אביב של המשטרה. הוא מינה אותו כאחראי על התיקיה של מטה המחוז. תפקידו האמיתי היה לשמש מעין עוזר אישי לפלג עצמו. איש צעיר, אשר מפקד-המחוז רוצה בו יקר, אינו נשאר שוטר פשוט זמן רב. במהירות מסחררת טיפס נדיר בסולם הפי קוד. האיש שלא עסק אף יום אחד בחינו בעבודה השחורה של שוטר אמיתי, שמעולם לא אסר איש ומעולם לא השתתף בטיור אמיתי, הפך עתה לסמל, לסמל א' ולבסוף הגיע לקורס הקצינים. בצדק יכלו מפקדיו להתפאר כי בימי המנדט הבוויים לא היה דבר כזה אפשרי.

נדיר לא הצליח כל כך בקורס. לא פעם היה על יואב פלג אבהי להטריח את עצמו למקום, להשפיע על המפקדים. אך לבסוף נדיר נירא את הבחינה, קיבל את הכוכב שלו וחזר לאותו תפקיד עצמו שממנו בא. מאחר שכל חניך בקורס קצינים של ה"משטרה" עולה למדינה כחף ל"ל" להודש, היה זה חינוך יקר למנהל-התיקיה.

שכר הפרוטקציה. בינתיים נתעורר הצורך למצוא דיוור מתאים לקצין החדש. ברחוב הירקון מס' 16, תל-אביב, בבית בו שכנה פעם תחנת משטרת-א"פ, נמכרו כמה דירות לשוטרים במחירים זולים כמי יותד, בהמלצת המטה. דירה אחת עוד היתה יריקה. כמה סמלים, שירותו במשטרה שנים ארוכות, ביקשו לקבלה. הוא נמסרה ל-קצין נדיר.

הכל היה מוכן לקאריירה מזוהרה. אולם לפתע עלו לבלו של נדיר קפוקים אם אין מחמיץ הזדמנויות נדירות במקום אחר, ואם אין כשרונו מתבונן במשטרת ישראל. הוא נזכר כי יש לאשתו אחות ב-קאליפורניה. הוא החליט למצוא את מזל בארצות-הברית.

"מה יש לי לעשות בארץ?" שאל הקצין הצעיר, שאינו רחוק מגיל 30. הוא מבר את דירתו, על רחישיה, במחיר 8000 ל"י. מאחר שקנה לפני שנה בלבד את אותה הדירה ב-2000 ל"י, היה זה רווח נאה, שכר הפרוטקציה.

בימים הקרובים יתפנו במשטרת ישראל שני כוכבים של מפקח-ראשון. אנשי ה-צמרת יוכלו לחפש אדם חדש שיממש דוג" מה חיה לטיפוס הדור החדש במשטרה, ה" גדל תחת השגחתם ובהשראתם האישית.

רכי חיים

האשמה

יותר משרוצה העגלה לינוק — רוצה הפרה להיניק. ויותר מאשר יכלה קיבתו זו: צמוקה של חיים ויתקון (4) להכיל, רצתה אמו של חיים, שרה ויתקון, לדחוס לתוכה. מאחר שלדעתה היה בנה רזה באופן בלתי נורמלי, החליטה האם שרק ויאטה שמנה והעלאת גירה התפוך את בנה הקטן לבעל בעמיו. מובן שהתוצאה היתה כאבים מתמידים ומחלות תכופות שתקפו את הבן, בעוד האם מגיבה עליהם "זה שום דבר, חיים הוא ילד מפונק".

נראה שמלבד קיבת הבן הרזה התנגד לשיטת פיסוס זו גם מוחו של האב, פועל תעשייה באיזור חיפה שעלה לפני שש שנים מרומניה ונשא בשנתו הראשונה בארץ את שרה, שהיתה אחרי גירושיה מבעלה השני. בשעות המועטות שהיה שמעון ויתקון ב" בית והיה חוזה כמו עיניו כיצד האם מל-עיטה את בנם נגד רצונו, דוחפת לפיו מא-כלים משוגים למרות נקאותיו התמידיות, אירע לא פעם שהוא לא משל ברוחו, חטף את הילד מידי האם והעבירו ליום יומיים לדירת משפחתו בחיפה עד שנגרעו גם הוא וגם הילד.

דלא תקציב. לפני חודשים מספר מת הילד. למרות שאין זה מקובל ביותר ש" ילדים ימותו בשנת חייהם הרביעית אפילו אם אמהותיהם מענות אותם — מצא הרופא שבדק את הילד כי הוא מת ממת טבעי ב" החלס כתוצאה מתסבוכת לאחר מחלה.

זוג ההורים האומלל לא המשיך לחיות באישר. שלושה חודשים לאחר מות הילד התגרשו ההורים. אולם האב לא הסתפק ב" כך. השבוע הגיש שמעון ויתקון קובלנה פרטית נגד אשתו לשעבר בה הוא מאשים אותה בטפול רשלני שגרם למות בנם. אם לא יסוג שמעון מלחץ משפחתו להתנגדת למשפט, עלול משפט זה להיות האמת תקים ובעל ענין מיוחד במינו.